

ARTYKUŁ ORYGINALNY / ORIGINAL PAPER

Otrzymano/Submitted: 16.02.2017 • Zaakceptowano/Accepted: 20.03.2017

© Akademia Medycyny

Wiedza i postawy ratowników medycznych wobec uzyskiwania dostępów doszypikowych u pacjentów pediatrycznych: badanie pilotażowe***Knowledge and attitudes of paramedics with reference to obtaining intraosseous access in paediatric patients: a pilot study*****Karol Bielski^{1,2}, Jerzy Robert Ładny³, Marek Dąbrowski^{4,5}, Agata Dąbrowska^{4,5}, Łukasz Szarpak^{5,6}, Karina Prucnal⁷**¹ „MEDITRANS” Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego, Warszawa² Polskie Towarzystwo Medycyny Katastrof³ Zakład Medycyny Ratunkowej i Katastrof, Uniwersytet Medyczny, Białystok⁴ Zakład Ratownictwa Medycznego i Katastrof, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego, Poznań⁵ Polskie Towarzystwo Symulacji Medycznej⁶ Zakład Medycyny Ratunkowej, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Warszawa⁷ Student Journal Club, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego, Poznań**Streszczenie**

Wstęp. Uzyskiwanie dostępu do układu krążenia to jedna z najważniejszych czynności podczas prowadzenia działań u poszkodowanego w stanie nagłego zatrzymania krążenia, zarówno w przypadku osób dorosłych jak i pacjentów pediatrycznych. **Cel pracy.** Celem pracy była ocena wiedzy i postaw ratowników medycznych wobec uzyskiwania dostępów doszypikowych u pacjentów pediatrycznych. **Material i metody.** Narzędziem badawczym był autorski kwestionariusz ankiety. W badaniu udział wzięło 100 ratowników medycznych. **Wyniki.** Jedyne 9% uczestników badania posiadało doświadczenie kliniczne w zakresie wykonania wkłucia doszypikowego u pacjenta pediatrycznego. 31% osób odczuwało lęk przed wykonaniem dostępu doszypikowego, zaś głównym powodem tego lęku był brak doświadczenia (87,1%) oraz brak systematycznych szkoleń z zakresu wkłuc doszypikowych (58,1%). 52% osób podczas stosowania infuzji doszypikowej zastosowałoby zestaw do szybkiego toczenia płynów, zaś 23% osób podałoby lidokainę w celu uśmierzania bólu spowodowanego toceniem płynów do jamy szypikowej. **Wnioski.** Konieczne jest prowadzenie częstszych szkoleń mających na celu podniesienie zarówno wiedzy teoretycznej i praktycznej ratowników medycznych wobec stosowania wkłuc doszypikowych oraz wprowadzenie działań mających na celu zmianę postaw personelu medycznego wobec uzyskiwania dostępów doszypikowych u pacjentów pediatrycznych w stanie zagrożenia życia. *Anestezjologia i Ratownictwo 2017; 11: 35-40.*

Słowa kluczowe: wiedza, postawy, wkłucie doszypikowe, ratownik medyczny

Abstract

Background. Obtaining intravascular access is one of the most critical tasks in the management of both adult and paediatric casualties with sudden cardiac arrest. **Aim.** The purpose of the study was to assess the knowledge and attitudes of paramedics with reference to obtaining intraosseous access in paediatric patients. **Material and methods.** In the study, an original author questionnaire was applied. The total of 100 paramedics were involved. **Results.** Only 9% of the study participants had clinical experience in performing intraosseous injections in paedi-

atric patients. Among the responders, 31% felt anxiety about performing intraosseous needle insertion, the main reason being lack of experience (87.1%) and lack of systematic training in obtaining intraosseous access (58.1%). When applying intraosseous access, 52% of the participants would use a fluid infusion apparatus, while 23% would administer lidocaine to relieve pain caused by the fluid infusion into the medullary canal. **Conclusions.** It is necessary to carry out more frequent training sessions for paramedics in order to improve their theoretical and practical knowledge of applying intraosseous injections. It is also essential to introduce measures designed to change the attitudes of medical personnel with regard to obtaining intraosseous access in paediatric patients in life-threatening conditions. *Anestezjologia i Ratownictwo 2017; 11: 35-40.*

Keywords: knowledge, attitudes, intraosseous access, paramedic